

Milieu- en luchtverontreiniging

In 2032 worden mensen minder blootgesteld aan milieu- en luchtverontreiniging

Dit doel focust zich op luchtverontreiniging, vanwege de impact op de hele samenleving. De ambitie is om de blootstelling aan luchtverontreiniging te verminderen doordat fijnstof, gemeten als $PM_{2,5}$, daalt met 44%.⁴⁴ Er kan besloten worden om andere vormen van milieuverontreiniging, zoals PFAS, asbest, benzeen en microplastics, ook uit te werken.

Hoe is de situatie nu?

- De gemiddelde-blootstellingsindex van $PM_{2,5}$ bedraagt $8,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dit is onder de Europese norm van $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ en onder de Europese streefwaarde van $14,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ⁴⁵
- De jaargemiddelde advieswaarde van de WHO ($5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor $PM_{2,5}$) wordt in het hele land overschreden⁴⁵
- In Nederland wordt 18% van de longkankergevallen veroorzaakt door $PM_{2,5}$ ¹⁶

Wat willen we veranderen?

Blootstelling aan luchtverontreiniging verhoogt het risico op meerdere ziekten, waaronder verschillende vormen van kanker. Dit legt druk op de zorgkosten en op de kwaliteit van leven van de mensen. De beperkte individuele invloed op de oorzaken van luchtverontreiniging zorgt voor grote onrust bij mensen en in de maatschappij. Daarom willen we luchtverontreiniging en de blootstelling hieraan verminderen.

Wat zijn onderliggende oorzaken?

Blootstelling aan $PM_{2,5}$ vindt plaats op verschillende plekken:

- In binnenruimten, bijvoorbeeld door slechte ventilatie
- Tijdens werk, bijvoorbeeld door uitstoot van machines
- In de buitenlucht, bijvoorbeeld door uitstoot van industrie, landbouw en verkeer

Wat zijn mogelijke oplossingsrichtingen?

- Uitvoeren van de afspraken in het Schone Lucht Akkoord
- Uitbreiden van partners van het Schone Lucht Akkoord, waaronder gemeenten
- Verminderen van de uitstoot van vervuilende sectoren (luchtvaart, landbouw, industrie, binnenvaart en havens, restaurants, verkeer) door bijvoorbeeld verduurzaming, het beter benutten van beschikbare technieken en regelgeving over uitstooteisen
- Tegengaan van houtstook door voorlichting, passende regelgeving en handhaving
- Specifieke aandacht voor hoogst blootgestelde gebieden en hoogrisico(beroeps)groepen
- In kaart brengen van de luchtkwaliteit: waar, wanneer en door welke bronnen
- Inzicht verkrijgen in waar en hoeveel mensen

zijn blootgesteld aan vervuilde lucht door geanonimiseerde mobiele data te koppelen aan data over luchtkwaliteit

- Inzetten van sensoren voor real-time metingen, om mensen te waarschuwen bij overschrijding van grenswaarden
- Bovenstaande inzichten gebruiken om gerichte maatregelen te nemen
- Vaststellen van de gezondheidsrelevantie van een fijnstofmengsel, bijvoorbeeld door middel van het bepalen van de chemische reactiviteit en het oxidatief potentieel

Welke effecten verwachten we op individuen en de samenleving?

Incidentie

Mortaliteit

Kwaliteit van leven

Lichamelijke gezondheid

Psychische gezondheid

Mate van zelfstandigheid

Sociale relaties

Omgeving

Persoonlijke waarden en overtuigingen

Kwaliteit van zorg

Effectiviteit

Veiligheid

Patiëntgerichtheid

Tijdigheid

Doelmatigheid

Gelijkheid van behandelen